

Θ.Α. ΑΜΕΛΙΔΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

Α

Ρ

Χ

Α

Ι

Α

ΜΕΤΑΛΟΠΤΙΚΕΣ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2010

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Στις Γενικές Εξετάσεις υπάρχει και μια λεξιλογική άσκηση, η οποία βαθμολογείται με 10 μονάδες, όσο δηλαδή και οι ασκήσεις της γραμματικής ή του συντακτικού. Στο ηλεκτρονικό αυτό βιβλίο υπάρχουν:

- Οι ασκήσεις που υπάρχουν στα βιβλία του ΚΕΕ (Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας) του ΥΠΕΠΘ της Α΄, Β΄, Γ΄ Λυκείου.
- Οι ασκήσεις που δόθηκαν στις Γενικές Εξετάσεις από το 2001 - 2010 (ΓΕΛ - Δ΄ Εσπερινού, Ομογενών και των Επαναληπτικών τους εξετάσεων)
- Οι απαντήσεις όλων των ασκήσεων σε ευκρινείς πίνακες.
- Πίνακες των βασικών αρχαίων ρημάτων με τα παράγωγα - συνώνυμα - αντώνυμά τους.

Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις είναι σε μορφή PDF. Έτσι, ο καθηγητής μπορεί εύκολα να διαλέξει από μια μεγάλη ποικιλία ερωτήσεων και να τις δώσει στους μαθητές του.

Οι μαθητές, εφόσον θα έχουν μια συνεχή και συστηματική ενασχόληση με τις λεξιλογικές ασκήσεις και γνωρίζοντας ακριβώς τη μορφή των ερωτήσεων των Γενικών Εξετάσεων, θα μπορέσουν να ανταποκριθούν με επιτυχία σε κάθε τύπο ασκήσεων που θα αντιμετωπίσουν.

Θεσσαλονίκη 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Λεξιλογικές ασκήσεις Α΄ Λυκείου	4
2. Απαντήσεις	35
3. Λεξιλογικές ασκήσεις Β΄ Λυκείου	43
4. Απαντήσεις	73
5. Λεξιλογικές ασκήσεις - απαντήσεις Πλάτωνα – Πρωταγόρα	86
6. Λεξιλογικές ασκήσεις - απαντήσεις Πλάτωνα - Πολιτεία	98
7. Λεξιλογικές ασκήσεις - απαντήσεις Αριστοτέλη – Ηθικά Νικομάχεια	110
8. Λεξιλογικές ασκήσεις - απαντήσεις Αριστοτέλη - Πολιτικά	129
9. Παράγωγα –Συνώνυμα – Αντώνυμα βασικών αρχαίων ρημάτων	137

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΕΕ

24. Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α με τα συνώνυμα ή τα αντίθετά τους στη στήλη Β, γράφοντας μπροστά από κάθε αριθμό της στήλης Α το ή τα γράμματα που τους αντιστοιχούν από τη στήλη Β. Κανένα στοιχείο της στήλης Β δεν περισσεύει:

A	B
1. όρῶ	α) ὀνίνημι β) χορή
2. ἀποθνήσκω	γ) θεῶμαι δ) βιώ
3. δεῖ	ε) ὠφελῶ στ) προσήκει
4. ἀνίημι	ζ) τελευτῶ η) ἐάω-ῶ
5. λυμαίνομαι	θ) κωλύω ι) βλέπω ια) βλάπτω ιβ) λυσιτελῶ ιγ) εἴρω ιδ) ζῶ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1	2	3	4	5
γ, ι	δ, ζ, ιδ	β, στ	η, θ, ιγ	α, ε, ια, ιβ

Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΕΕ

14. Να συνδέσετε κάθε λέξη της στήλης Α με τις λέξεις της στήλης Β με τις οποίες έχει κοινό θέμα (σε σύνθεση ή μη) γράφοντας μπροστά σε κάθε αριθμό της στήλης Α το ή τα γράμματα από τη στήλη Β.

A	B
1. αίσχύνω	α. έξις β. καχεξία
2. έχω	γ. αίσχος δ. αποχή
3. αίροῦμαι	ε. εξαίρετος στ. αναισχυντία
4. εϊδέναι	ζ. ιστορία θ. μέτοχος ι. σχήμα ια. αίρεση ιβ. είδηση ιγ. ένοχος ιδ. ειδήμων

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1	2	3	4
γ, στ	α, β, δ, θ, ι, ιγ	ε, ια	ζ, ιβ, ιδ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΕΕ

- 1. τὴν ἔντεχνον σοφίαν, τὴν ἔμπυρον τέχνην:** Να σχηματίσετε τέσσερα ονοματικά σύνολα για καθένα από αυτά που δίνονται, με διαφορετικό κάθε φορά επίθετο.
- 2. κλέψας < κλέπτω:** α) Να σχηματίσετε τρία παράγωγα ουσιαστικά από το ρήμα.
β) Χρησιμοποιώντας ως πρώτο συνθετικό το θέμα του ρήματος να γράψετε δύο σύνθετες λέξεις.
- 3.** Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις **ομόρριζες** με τις ακόλουθες:
πολυμήχανος, μελωδικός, οδόστρωμα, εύχρηστος, επίφοβος, κοινόβιο, λαθροκνηηγός, προμήθεια, κόσμημα.
- 3.** Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α με τις αντώνυμές τους που δίνονται στη στήλη Β.

Α		Β	
1	ἄπορῶ	α	ἄπορία
2	ἄλογα	β	μηχανῶμαι, ἐφευρίσκω
3	καταναλίσκω	γ	ἔλλογα
4	εὐπορία	δ	φυλάττω, φείδομαι

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. α) λαϊκή, πρακτική, θεϊκή, άπειρη.

β) καλή, ωραία, υψηλή, λαϊκή.

2. α) κλοπή, κλέφτης, κλεψιά

β) κλεψίτυπος, κλεψύδρα.

3.

A	B
πολυμήχανος	ἀμήχανον
μελωδικός	ἔμμελῶς
οδόστρωμα	ἄστρωτον
εύχρηστος	χρήσαιτο, χρησοίμην
επίφοβος	φοβεραί
κοινόβιο	βίον, βίου
λαθροκυνηγός	ἔλαθε, λαθόν
προμήθεια	Ἐπιμηθεύς, Προμυθεύς
κόσμημα	ἀκόσμητον

3. 1β, 2γ, 3δ, 4α.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΤΡΙΤΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2007

Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας, απλές ή σύνθετες, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

καταναλώσας, όρᾶ, ἀμήχανον, βίον, φυλακαί.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

καταναλώσας	ανάλωση, παρανάλωμα
όρᾶ	όραση, αόρατος
ἀμήχανον	μηχανή, μηχανοκρατία
βίον	βιοπορισμός, βιοπάλη
φυλακαί	φύλακας, αστυφύλακας

ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΡΗΜΑΤΩΝ

Ἄγω

Ἄγω	
Ομόρριζα	αγωγή (ανα-, δι-, προς-, εισ-, συν-, προ-, κατ-, μετ-, παρ-, επ- υπ-)αγωγή, αγωγός, παιδαγωγός, φωταγωγός, λαφυραγωγός, αρματαγωγός, ευάγωγος, ανάγωγος, άγημα, αγέλη, αγώνας, (εξ-, εισ-)αγωγέας, αγωγήμος, άμαξα, άξονας, (προσ-, εισ-)ακτέος, παρείσακτος, σύναξη, παρθεναγωγείο, υδραγωγείο, καταγωγή, λοχαγός, ξεναγός, χορηγός, ουραγός, πλοηγός, στρατηγός
Συνώνυμα	ήγοῦμαι, κομίζω, όδηγῶ, φέρω
Αντώνυμα	άφήμι, καταλείπω